

ΠΑΝΔΩΡΑ.

1. ΔΗΡΙΑΙΟΥ. 1854.

ΤΟΜΟΣ Ε'.

ΦΥΛΛ. 97.

ΚΑΙΣΑΡΙΝΑ.

ὑπό

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπό * * *)

(Συνέχεια καὶ τέλος. Ἴδε φυλλάδ. 96.)

— 2 —

8.

Ἐνῶς οὗτοι συνδιελέγοντο ἐν Βαλγενκούσῃ, ὁ Ἐκτωρ εἰσῆρχετο εἰς τὴν Σενλίδα, ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἐπα-
νέλθῃ παρὰ τῷ πατρὶ, ἐπορεύθη εἰς τινὰ τῶν φίλων
του, καὶ διηγήθει αὐτῷ τὰ μετὰ τοῦ Ἡρόκου συμ-
βάντα, τὴν παρεκάλει ν' ἀπέλθῃ μετὰ τινος τῶν
συναιτέρων του, ἵνα αἰτήσῃ ἐξηγήσεις παρὰ τοῦ Ἡ-
ρόκου, καὶ τυχὸν μέχρι μονομαχίας.

Ὁ δὲ φίλος γινώσκων τὸν υἱὸν τοῦ συμβολαιογρά-
φου ἄπειρον τῶν τοιούτων, τὸναντίον δὲ τὸν Ἡρό-
κον ἐγνωσμένον διὰ τὴν ἐπὶ τῶν ὅπλων ἰσχύον του,
ἀπεπειράθη παντὶ σθένει ν' ἀποτρέψῃ αὐτόν. Ἀλλ'
οὗτος ἐπέμενεν ἀκλονήτως καὶ γενναίως.

Ὁ φίλος ἐδέχθη τὴν πρόσκλησιν τὴν ἐπιτευθεῖσαν
αὐτῷ. ὁ δὲ Κ. Ἐκτωρ ἐπορεύθη, ἵνα ἐπανίδῃ τὸν πα-
τέρα του, ὃν ἐνηγκαλίσθη, ὡς ἐναγκαλίζεται κατὰ
τὴν παραμονὴν κινδύνου ἀγαθὸς υἱὸς τοὺς γονεῖς του.

Ἐφ' ὅλην τὴν ἡμέραν δὲν ἦτο πλέον τεθλιμμένος
ἀλλὰ σύνους. Δὲν ἐφοβεῖτο διὰ τὴν μέλλουσαν σύγ-
κρουσιν, τὸναντίον. Ἡσθάνετο δὲ, ὅτι, τῆς Ἰουλίας
ὑπανδρευθείσης τὸν Δ' Ἐμενῶνα, μὴ ἀμφιβάλλων
περὶ τούτου, ὁ βίος θὰ ἦτο αὐτῷ θλιβερός, διότι τὸ
συναικέσιον τοῦτο ἀφήρει τὴν ἡδίστην ἑαυτοῦ ἐλπί-
δα. Ἡύχετο λοιπὸν νὰ συγκρουσθῇ μετὰ τοῦ Ἐκτο-
ρος, καὶ βαρέως πληγωθεὶς, δυνήθῃ διὰ τῶν τῆς πλη-
γῆς ἀλγηδόνων νὰ καταπαύσῃ πρὸς καιρὸν τὸ ἥλι-
κὸν πάθος.

Δὲν ἐλάνθανε δὲ ἡ προκατάληψις αὕτη τὸν Κ.
Γρανδίνον, ὅστις, γινώσκων, ὅτι προήρχετο ἐκ τοῦ
πρὸς τὴν νεάνιδα Δε Βωζῆ ἔρωτος, ἐτόλμησε τὴν αὐ-
τὴν ἐσπέραν ν' ἀπέλθῃ πρὸς αἴτησιν αὐτῆς.

Μετὰ τέσσαρας ὥρας περίπου οἱ μάρτυρες τοῦ Ἑκτορος εὔρον τὸν Κ. Ἐρρίκον, καὶ εἶπον αὐτῷ τὰ τῆς ἀποστολῆς των.

Οὗτος δὲ ἀπήντησεν αὐτοῖς πάραυτα, ὅτι δὲν ἐδίδεν οὐδεμίαν διασάφησιν, καὶ ὅτι, ὅσον καὶ ἂν ἠλέγγατο, πράξας τι, οὐδέποτε τὸ ὁμολογεῖ, καὶ οὐδέποτε ἦται συγγνώμην πρὸ συγκρούσεως. Ἐπομένως τοὺς παρεκάλει νὰ προσέλθωσι παρὰ τῷ θείῳ του, ἵνα μετ' αὐτῶν διαγράψωσι τὰ τῆς μονομαχίας.

Ὁ δὲ Κ. Δ' Ἐρμενῶν, ὁ θεῖος, ἤρθεκετο εἰς τὰ τοιαῦτα, ἀναμιμνησκόμενος τῶν ὠραίων χρόνων τῆς νεότητός του, καὶ ἀναπολῶν μονομόρφους στρατιωτικὰς στολὰς, ἐπωμίδας, καὶ τόπους κακοῦς.

Οἱ μάρτυρες εἶπον τὰ τῆς ἀποστολῆς των πρὸς τὸν θεῖον τοῦ Κ. Ἐρρίκου. Οὗτος δὲ ὑποδεχθεὶς αὐτοὺς, καὶ παρακαλέσας νὰ καθίσωσι φιλοφρόνως, εἶπε :

- Λοιπὸν εἰδότε τὸν ἀνεψιὸν μου ;
- Μάλιστα Κύριε.
- Δὲν θέλει νὰ αἰτήσῃ συγγνώμην ;
- Οὐδόλως.
- Ἡξεύρετε, ὅτι τὸ ἔλκει θαυμασίως ;
- Τὸ ἠξεύρομεν.
- Ὡσαύτως καὶ ὁ ἀντίπαλος ;
- Μάλιστα.

— Ἡ ὑπεροχὴ αὐτῆ ἴσως τὸν ἀναγκάσῃ ν' ἀνακαλέσῃ τὴν πρόσκλησιν.

— Ὅχι, Κύριε, εἶπεν ἀποτόμως εἰς τούτων. Ὁ Ἑκτωρ εἶναι γενναῖος, καὶ εἰς οὐδένα ὑπείκει.

— Εἶναι γενναῖος, ἀλλὰ θὰ προκρίνητε νὰ μὴ φρονεῖθῃ.

— Βεβαίως.

— Ὅθεν, ἐπειδὴ πρέπει νὰ γείνη μονομαχία, ἃς προσπαθήσωμεν νὰ μὴ ᾖται φονικὴ. Ἐκλέξατε λοιπὸν τὸ ξίφος, καὶ θὰ προσέξωμεν, ὥστε νὰ ἱκανοποιηθῇ μόνον· θὰ ἀρκισθῇ εἰς τοῦτο ὁ Κ. Ἑκτωρ· διότι δὲν πρέπει γενναῖος ἐν τῇ ἀκμῇ του νὰ φονεῖθῃ δι' εὐτελεῖς. Τί λέγετε περὶ τούτου ;

— Συμφωνοῦμεν.

— Ἄς ἐκλέξωμεν λοιπὸν τὸ ξίφος.

— Ἔστω.

— Ὡς οἷόν τε ἐχεμύθια.

— Βεβαίως.

— Ὁ Μαρκέσις Δε Κ. θὰ ᾖται ὁ ἕτερος μάρτυς τοῦ ἀνεψιοῦ μου. Ἄν θέλητε λοιπὸν, εἰπατέ μοι ποῦ δυνάμεθα νὰ σᾶς εὐρωμεν αὔριον, ἵνα τελειώσῃ ἡ ὑπόθεσις αὕτη.

— Αὔριον κατὰ τὴν ἑκτὴν ὥραν τῆς πρωίας ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ δάσους Πονταρμῆ.

— Καλὰ.

Οἱ δύο μάρτυρες ἀπῆλθον.

Συνεφώνησαν δὲ μετὰ τοῦ Ἑκτορος, ὥστε αὐτὸς νὰ ἐτοιμασθῇ τὴν ἐπαύριον κατὰ τὴν πέμπτην ἡμραν, καὶ ν' ἀπέλθῃ μόνος, ἵνα μὴ ὁ πατήρ του ὑποπτευθῇ τι.

Πάντοτε ἡ πρώτη μονομαχία θεωρεῖται σπουδαία. Ἀναχωρησάντων τῶν φίλων, ἐκλείσθη ἐν τῷ αὐτοῦ δωματίῳ, καὶ ὑποθέτων, ὅτι ἤθελε φονεῖθῃ, ἔγραψε δύο ἐπιστολάς, τὴν μὲν πρὸς τὸν ἐαυτοῦ πατέρα, τὴν

δὲ πρὸς τὴν νεάνίδα Δε Βωζῆ. Διὰ μὲν τῆς πρώτης παρηγόρει τὸν ἐαυτοῦ πατέρα λυπηθησόμενον, διὰ δὲ τῆς δευτέρας ὁμολογεῖ πρὸς τὴν Ἰουλίαν, ὅτι τὴν ἠγάπα ἐκ ψυχῆς, καὶ ὅτι ἀπέθνησκεν ἐνεκεν αὐτῆς.

Γράψας ταύτας, ἔκρυψεν ἐν τῷ σύρτῳ, τὴν δὲ κλεῖδα ἐν τῷ κάλπῳ του.

Εἶτα δὲ καταβὰς πρὸς τὸν πατέρα σου, καὶ γευθεὶς ὡς οἷόν τε φαιδρῶς, προκατέλαβαν αὐτὸν, ὅτι τὴν ἐσπέραν ἐμελλε νὰ ἐξέλθῃ.

— Τόσον καλλίτερα, εἶπεν ὁ Κ. Γρανδίνος, διότι καὶ ἐγὼ θὰ ἐξέλθω.

Μετὰ δὲ τὸ γεῦμα ὁ μὲν Ἑκτωρ ἐπορεύθη πρὸς τὸν φίλον του, μεθ' οὗ παρεσκεύασε τὰ ὅπλα· διότι ἀγαπῶν τὸν πατέρα του, δὲν ἤθελε νὰ φονεῖθῃ ἀνυπερασπίστως, καὶ τοὶ ἀθυμῶν. Ὁ δὲ πατήρ ὠδύετο εἰς τὴν Βαλγενκούσαν.

Ἀφοῦ δὲ ἐφθασε, τὸν παρεκάλεσαν νὰ προσμείνῃ ὀλίγον, διότι ἡ Κ. Δε Βωζῆ, συνδιαλεγομένη μετὰ τοῦ Κ. Δ' Ἐρμενῶνος, ἀπηγόρευσε νὰ τὴν διακόψωσιν.

Ἀνωφελῶς ὠδύετο, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ πατήρ τοῦ Ἑκτορος, καὶ περιέμενε.

Τῷ ὄντι περιμένοντος αὐτοῦ, ὁ Κ. Δ' Ἐρμενῶν ἦται παρὰ τῆς Κ. Δε Βωζῆ τὴν θυγατέρα αὐτῆς διὰ τὸν ἀνεψιὸν του.

— Ἡξεύρετε πόσον ἀγαπῶ τὴν Ἰουλίαν, ἔλεγεν ἡ Κ. Δε Βωζῆ, ἠξεύρετε, ἐάν ἡ Ἰουλία δυστυχῇ θ' ἀποθάνω ἐξ ἀπελπισίας. Μάλιστα! Εἰς τὴν πίστιν ἡμῶν, τιμίου ὄντος, μοὶ ὀρκίζεσθε, ὅτι ὡσαύτως ὁ ἀνεψιός σας ἀγαπᾷ τὴν θυγατέρα μου, ὥστε νὰ καταστήσῃ αὐτὴν εὐτυχῇ, καὶ ὅτι, ἂν δυστυχῇ, δὲν θὰ προσέλθῃ ἐξ αὐτοῦ ;

— Δὲν ἠξεύρω, μόνον τοῦτο δύναμαι νὰ σᾶς εἰπῶ, εἶπεν ὁ Γαβριήλ, σπουδαίως ὁμιλῶν, ὅτι, ἂν ἀποποιηθῇτε τὴν θυγατέρα σας, ἀγνοῶ τί θὰ πράξῃ ὁ Ἐρρίκος, διότι μαίνεται δι' αὐτήν. Πρὸς δὲ σήμερον τὴν πρωίαν προσεκάλεσε τὸν υἱὸν τοῦ Κ. Γρανδίνου εἰς μονομαχίαν, ὑποπτευόμενος μόνον, ὅτι ἐρᾷ τῆς θυγατρὸς σας.

— Ἀλλ' αὕτη ἡ πρόσκλησις, ἐλπίζω δὲν θὰ ἔχῃ συνεπίαις.

Ὁ Κ. Γαβριήλ γνοὺς, ὅτι ἀπερισκέπτως εἶπε τοῦτο, ἔσπευσε ν' ἀποκριθῇ.

— Ὅχι, ἡσυχάσατε, Κυρία.

— Λοιπὸν Κ. Βαρόνε, εἰπατέ πρὸς τὸν ἀνεψιὸν σας, ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἀγαπᾷ αὐτὸν, καὶ ὅτι συναινῶ εἰς τὸ συνοικέσιον.

— Σᾶς ὑπερευχαριστῶ, Κυρία, διὰ τὴν μέλλουσαν εὐτυχίαν μας.

— Ἰπολείπεται πλέον νὰ συντάξωμεν τὸ συμβόλαιον.

— Ἔχετε τὸν συμβολαιογράφον σας.

— Μάλιστα, ὁ συμβολαιογράφος μου εἶναι ὁ Κ. Γρανδίνος, ὅστις θὰ λυπηθῇ νὰ συντάξῃ διὰ τὸν Κ. Ἐρρίκον συμβόλαιον, ὅπερ ἐπιθέμει νὰ συντάξῃ διὰ τὸν υἱὸν του. Πιθανόν λοιπὸν ν' ἀποποιηθῇ ἀλλ' ἔχετε τὸν ὑμέτερον.

— Μάλιστα, Κυρία.

— Λοιπόν ὁ ὑμέτερος θ' ἀναλάβῃ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ.

Ἡ Κ. Δε Βωζῆ ἐκρούσε τὸν κώδωνα.

— Ἀς ἔλθῃ ἡ θυγάτηρ μου νὰ τῇ ὁμιλήσω.

— Ὁ Κ. Γρανδίνος εἶναι ἐδῶ, καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ σᾶς ὁμιλήσῃ.

— Εἶπατε αὐτῷ, ὅτι τὸν παρακαλῶ νὰ περιμείνῃ ἐπὶ ὀλίγον.

Ἡ Ἰουλίττα εἰσῆλθεν.

— Ἡξέυρις, εἶπεν ἡ Κ. Δεβωζῆ, τί ζητεῖ ὁ Κ. Βερνόνος, ἔλθων, ταύτην τὴν ἐσπέραν;

— Συμπεραίνω.

— Ὅθεν συγκατατίθεσαι;

— Ναί, μήτερ.

— Ἐσκέψθης κκλῶς;

— Μάλιστα.

— Ἡ δὲ μάντις, εἶπε σιγαλῇ τῇ φωνῇ, ἡ Κ. Δε Βωζῆ

— Οὐδὲ σκέπτομαι πλέον περὶ τούτου.

Λέγουσα δὲ τούτο, ἐψεύδετο· διότι ἀπὸ πρωίας δὲν ἤδυνήθη νὰ κατασιγάσῃ τὴν μυστηριώδη φωνήν, λέγουσαν· «Κακῶς πράττεις.»

— Λοιπόν, τέκνον μου, ἀπὸ σήμερον εἶσαι σύζυγος τοῦ Κ. Ἑρρίκου Δ' Ἑρμενώνος, ὅστις θὰ ἔλθῃ ταύτην τὴν ἐσπέραν, δὲν εἶναι ἀληθές, Κ. Βαρνόνε; Ἐπειδὴ πρέπει ν' ἀναγγεῖλωμεν εἰς αὐτόν.

— Τὸν στέλλω.

— Ὅα ἦναι ἐν τῇ οἰκίᾳ;

— Περιμένει τὴν ἐπιστροφὴν μου ἀνυπομόνως.

Ὁ Κ. Βερνόνος ἀποχαιρετήσας τὴν Κ. Δε Βωζῆ, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς, ἐπανῆλθεν εἰς Σενλίδας φριδρός.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ὁ Κ. Γρανδίνος ὤδυνεν ὡσαύτως τὴν πρὸς τὴν πόλιν ὁδόν, ἀλλὰ τοσοῦτον τεθλιμμένος, καὶ ἡλλοιωμένος, ὅσον φαιδρός, καὶ θαρρᾶλέος ἦτο ὁ Γαβριήλ.

Ὁ μὲν Κ. Ἑρρίκος διήγαγεν ὅλην τὴν ἐσπέραν μετὰ τῆς Ἰουλίας, καὶ τῆς Κ. Δε Βωζῆ, ὁ δὲ Κ. Γρανδίνος μετὰ τοῦ υἱοῦ του· οὗτος μάλιστα ἠγνόει, ὅτι ὁ Ἑκτωρ, θὰ μονομαχήσῃ τὴν ἐπιοῦσαν. Καὶ ὁμῶς διηγῆθη αὐτῷ, ὅτι ἐπραξέ, τὴν ἀποτυχίαν δηλ. καὶ τὸ μέλλον τῆς ἐρωμένης του μετὰ τοῦ Ἑρρίκου συνοικέσιον.

— Ἐάν τὸν ἐρόνυσον, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, μειδιῶν ὁ Ἑκτωρ, νῦν ἐνεκα ἀπαισίων σκέψεων μειδιάσας.

Κατὰ τὸ μεσονύκτιον ὁ πατήρ καὶ ὁ υἱὸς ἀπεχωρίσθησαν. Ἀλλ' ὁ Ἑκτωρ δὲν ἐκοιμήθη.

Κατὰ δὲ τὴν πέμπτην τῆς πρωίας ἡμιάνοιξε τὴν θύραν τοῦ δωματίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἰδὼν ὅτι ἐκοιμάτο, ἐνηγκαλίσθη αὐτόν, χωρὶς νὰ τὸν ἐξυπνίσῃ. Εἶτα δὲ ἐγκαταλιπὼν τὴν εἰκίαν, προσῆλθε πρὸς τοὺς φίλους, περιμένοντας καθ' ὁδόν.

— Ἐδράδυνα, Κύριε; εἶπεν ὁ Ἑκτωρ.

— Ὅχι.

— Ἀς σπεύσωμεν ἐν τούτοις.

Δὲν εἰσῆλθον δὲ εἰς τὸ δάσος, μὴ ἰδόντες τινά,

ἀλλ' εἶτα εἶδον τὸν Ἑρρίκον μετὰ τῶν δύο μαρτύρων μεγάλους βήμασιν ἐρχομένους.

— Ἀς βαδίσωμεν ἐπὶ ταύτης τῆς δεινῆς τοιαύτης· διότι, ἂν ἀπαντήσωμεν χωροφύλακά τινα, θὰ ὑποπτεύσῃ ὅ,τι θὰ πράξωμεν· σὺ δὲ μείνον ἐδῶ, καὶ εἰπὲ πρὸς τοὺς Κυρίους, ὅτι τοὺς περιμένομεν πρὸς ἀριστερὰν ἅμα ἐξημερῶσρ. Ὁ Ἑκτωρ ἐγένετο ἄφαντος μετὰ τοῦ δευτέρου μάρτυρος. Μετὰ δὲ δέκα λεπτὰ ἅπαντες ἦσαν ἐπὶ τοῦ προσδιορισθέντος χωρίου.

— Κύριε, εἶπε τότε ὁ Ἑρρίκος πλησιάζων τὸν Ἑκτορα, μετανῶ, καὶ σὰς αἰτῶ συγγνώμην διὰ τὰ γῆρας συμβῆντα. Δότε μοι τὴν χεῖρά σας, ἵνα ἐπιβεβαιώσῃτε, ὅτι μὲ συγχωρεῖτε.

— Τί σημαίνει τούτο; εἶπεν ὁ Ἑκτωρ, ἐκπλαγεὶς ὑπὸ τῆς παρακαίρου μετανοίας, καὶ μὴ πιστεύων, ὅτι ὁ Ἑρρίκος, φοβούμενος, ἐπραττε ταῦτα.

— Σημαίνει, Κύριε, ὅτι, πράττων τούτο, ὑπεκούω εἰς τὴν πρώτην ἐντολὴν τῆς συζύγου μου Ἰουλίας Δε Βωζῆ, ἥτις χθές μοι εἶπεν, ὅτι δὲν ἐπεθύμει νὰ διακνῆται πρὸς ὑμᾶς ἄλλως, ἢ ὡς φίλος. Σὰς λέγω λοιπόν, ὅτι θὰ πράξω τούτο, ἀναγκάζομενος ὑπὸ αἰσθημάτων.

Λέγων τούτο ὁ Ἑρρίκος, ἔτεινε τὴν χεῖρα τῷ Ἑκτορι, ὡσαύτως τὴν ἑαυτοῦ τείναντι.

— Ὅθεν, Κύριε, πρέπει νὰ λησμονήσωμεν πάντα;

— Ναί, εἶπεν ὁ Ἑκτωρ, καὶ διὰ νὰ μὲ διαβεβαιώσῃτε θὰ μὲ τιμῆσητε διὰ τῆς κατὰ τοὺς γάμους παρουσίας σας, εἶπεν ὁ Ἑρρίκος μετὰ ὕψους, δηλοῦντος, ὅχι πλέον σαρκασμὸν, ἀλλ' εἰλικρινῇ ἐπιθυμίαν πρὸς συμφιλίωσιν μετὰ τοῦ ἀντιπάλου του.

— Ἀδύνατον, εἶπεν ὁ Ἑκτωρ τεταραγμένως.

— Διὰ τί;

— Διότι ἀπέρχομαι κατὰ ταύτην τὴν ἐσπέραν διὰ σπουδαίαν τινὰ ὑπόθεσιν. δι' ἣν θ' ἀποδημήσω τῆς Σενλίδος πέντε ἢ ἑξέ μῆνας.

Οἱ δύο ἀντίπαλοι ἀντιχαιρετηθέντες ἐκ δευτέρου, ἀπεχωρίσθησαν.

Ὁ Ἑκτωρ ἐπανελθὼν οἰκαδὲ, ἔκαυσε τὰς γραφεῖσας δύο ἐπιστολάς, καὶ ἔκλαιε δεινῶς.

Οὐδεὶς δ' ἐγίνωσκε τούτο. Ὁ δὲ πατήρ του εὔρεν αὐτόν καταβεβυθισμένον ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ.

— Ἀς ἰδῶμεν, τέκνον μου, εἶπεν ὁ Κ. Γρανδίνος, τί θὰ γείνω, ἂν σὺ πάσγῃς οὕτως ἀείποτε.

— Ὅα παρηγορηθῶ, πάτερ μου, ἀλλὰ διὰ τούτο πρέπει ν' ἀποδημήσω.

— Πράξον, ὅ,τι θέλεις, φίλτατε, ἀρκεῖ νὰ μανθάνω σὲ πάντοτε εὐτυχοῦντα. Ὁ Ἑκτωρ τὴν ἐσπέραν ἐμελλε ν' ἀπέλθῃ εἰς Παρισίους.

— Νὰ μοι γράφῃς συχνάκις, εἶπεν ὁ συμβολαιογράφος, ἐναγκαλιζόμενος αὐτόν τελευταῖον.

— Ἐσυχάσατε πάτερ μου.

— Ὁ Ἑκτωρ φθὰς εἰς Παρισίους διὰ ταχυδρομικῆς ἀμάξης, ἀπῆλθε πρὸς τινα ἐν Μασσαλίᾳ συγγενῇ του, περ' ᾧ κατέλυσεν.

Ὁ δ' Ἑρρίκος μετὰ δώδεκα ἡμέρας ἐνυμφεῦθη τὴν Ἰουλίαν, ἐτελέσθησαν δὲ οἱ γάμοι ἐν Σενλίδι δημοτελεῶς, ὄντων τῶν συζύγων γέων, ὠραίων, πλου-

εἶων, καὶ εὐτυχῶν φαινομένων· τὸ δὲ συνοικεσίον ἐγένετο αἰσίως, τοῦτο ὅμως δὲν ἐμπόδισε τὴν Κεκίλην νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν φίλην της.

— Γελᾷς ἴσως, ἀλλ' ὅμως ἐγὼ θὰ ἐνυμφευθῶ τὸν Ἐκτωρ.

Ἡ δὲ Καισαρίνα ἐγένετο ἄφαντος μεθ' ἀπασῶν τῶν ἄλλων Ἀδιγανίδων τῆς ἐορτῆς, καὶ διατέλει, περιερχομένη μετὰ τοῦ Βουρδάλουου τὰς περίξ κώμας.

9.

Μετὰ τρία ἔτη ὄχημα ὁδοιπορικὸν ἐστάθη πρὸ τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ κατοικεῖ ἡ μήτηρ τῆς Κεκίλης, θαλαμηπόλος δὲ τις καταβάσα τούτου, ἐκρυσσε τὴν θύραν, ἣν ἠνέωξεν ὑπηρετής.

— Ἡ Κεκίλη Δε Κ. . . ἠρώτησεν ἡ θαλαμηπόλος εἶναι ἐδῶ;

— Ὑπανδρεύθη πρὸ δέκα ὀκτὼ ἡμερῶν, ἀπεκρίθη ὁ ὑπηρετής.

— Ποῦ κατοικεῖ τώρα;

— Ἐν Παρισίους κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς εἰρήνης ἀριθ. . .

— Καὶ καλεῖται;

— Κυρία Γρανδίνου.

Ἡ θαλαμηπόλος ἀναβάσα τὸ ὄχημα, εἶπε ταῦτα πρὸς τὴν κυρίαν της.

Τὸ δ' ὄχημα ἐπανελάβε τὴν ὁδοιπορίαν, καὶ στραφὲν ὀλίγον, ὤδευε τὴν πρὸς Παρισίους ὁδόν.

Μετὰ τρεῖς ὥρας ἐστάθη πρὸ τινος ξενοδοχείου τῆς ὁδοῦ Ρίβουλ· ἡ δὲ ἐν τῷ ὀχήματι πενθοφοροῦσα γυνὴ ἐνοικιάσασα ἁμάξιον, παρήγγειλε τῇ θαλαμηπόλῳ νὰ μετακομίσῃ τὰ σκεύη εἰς τὸ οἶκμά της. Φθάσα δὲ τὴν ὁδὸν τῆς εἰρήνης κατὰ τὸν ῥηθέντα ἀριθμὸν, ἠρώτησε:

— Ποῦ κατοικεῖ ἡ Κ. Γρανδίνου;

— Ἐν τῷ δευτέρῳ πατώματι, εἶπεν ὁ θυρωρός. Ἀνέβη.

— Ἡ δὲ Κ. Γρανδίνου ἦτο ἐκεῖ.

— Τί ν' ἀναγγεῖλω; εἶπεν, ὁ ὑπηρετής πρὸς τὴν ἐπισκεπτομένην, ἐγχειρίσασαν γραμματίδιον.

Ἀμα ὁ ὑπηρετής ἐνεχείρισε τοῦτο τῇ ἑαυτοῦ Κυρίᾳ, αὕτη ἐγερθεῖσα, καὶ σπεύσασα πρὸς τὴν αἴθουσαν ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας ἐκείνης, δι' ἣν ἠρώτα, λέγουσα:

— Σὺ εἶσαι, Ἰουλίᾳ μου;

— Ἐγὼ, φιλότῃ.

— Βίβελθε λοιπὸν εἰς τὸ δωμάτιόν μου, ἵνα κατακλιθῇς, καὶ συνδιαλεχθῶμεν ἀνέτως.

Ἀμφότεραι εἰσῆλθον εἰς τὸ πλησιέστερον τῶν δωματίων, πολυτελῶς καὶ φιλοκάλως κεκοσμημένον.

— Ἡξεύρεις, ὅτι σὲ ἐνόμιζον ἀποθανοῦσαν, εἶπεν ἡ Κεκίλη, ἀπαλλάξασα τὴν φίλην της τοῦ ἐπενδύτου, καὶ πύλου αὐτῆς, καὶ πάλιν ἐναγκαλισθεῖσα αὐτήν.

— Παρ' ὀλίγον. Ἀλλ' εὐρίσκω παρὰ σοὶ μεταβολὴν, φιλότῃ Κεκίλη.

— Τῷ ὄντι.

— Ὑπανδρεύθης;

— Ἡξεύρεις τίνα;

— Τὸν Κ. Ἐκτωρ;

— Μάλιστα.

— Εὐτυχεῖς;

— Λίαν. Σὺ ἐλείπεις ἐκ τῆς εὐτυχίας μου, καὶ ἰδοὺ ἤλθες.

— Ὁ σύζυγός σου σὲ ἀγαπᾷ;

— Ὡ! οὔτε σὲ ἠγάπα τόσον, εἶπεν ἡ Κεκίλη, μειδιδῶσα.

— Ἀλλὰ πῶς ὑπανδρεύθης;

— Ἡ προφητεία τῆς Καισαρίνας μὲ κατετάραξεν! Ἐνθυμεῖσαι, ὅτι τὴν αὐτὴν ἡμέραν τοῦ συνοικεσίου μου σοὶ εἶπον, ὅτι κακῶς πράττεις, μὴ ἀκολουθοῦσα τὴν συμβουλὴν αὐτῆς. Ἐξέτασα δὲ, ἂν καὶ ἐγὼ ἐμὲλλον νὰ εὐτυχῶ, ὑπανδρευθεῖσα αὐτόν. Πολλοὶ μὲ ἤτησαν ἀλλὰ πάντας ἀπεποιήθην. Κατὰ δὲ τὰς πανηγύρεις τοῦ μηνὸς Ὀκτωμβρίου τέσσαρας μῆνας περίπου μετὰ τὸ συνοικεσίόν σου, αἱ τοῦ Μαΐου μάντιδες ἐπανῆλθον. Ἐν αὐταῖς δὲ ἦτο καὶ ἡ Καισαρίνα. Τὴν συνεβουλεύθην. Καὶ ἐπειδὴ μ' ἔλεγεν, ὅτι προσέβλεπε μεγάλας δυστυχίας, ἀπειλούσας σὲ, ἠρώτησά αὐτὴν ἐὰν ἠδύνασο ν' ἀποφύγῃς ταύτας. Ἀλλὰ μοὶ εἶπεν, ὅτι ἦτο ἀδύνατον· διότι αἱ δυστυχίαι αὗται οὔτε παρὰ σοῦ, οὔτε παρὰ τοῦ συζύγου σου προήρχοντο, ἀλλὰ παρὰ τινος συγγενοῦς τοῦ συζύγου σου, ἀσώτως διάγοντος. Δὲν εἶναι ἀληθές;

— Φεῦ! Ναι, ἐψιθύρισεν ἡ Ἰουλίᾳ.

— Τότε, εἶπεν ἡ Κεκίλη, ἠρώτησα αὐτήν, ἂν ὁ Ἐκτωρ, νυμφευόμενος ἄλλην, θὰ καθίστα αὐτὴν εὐτυχῇ. Μοὶ εἶπεν, ὅτι ἐπὶ πολὺ θὰ μείνῃ ἀγαμος, ἵνα παρηγορηθῇ ἐκ τῆς λύπης. Ἀλλ' ἐὰν ἐγὼ περιποιούμην αὐτὸν θὰ τὸν προτείλκουν. Πρὸς τοῦτο δὲ, ὅτι οὐδὲν ἀπαίσιον προσέβλεπεν εἰς τὸ μέλλον μου.

Μετὰ τοῦτο ἡ ἀπόφασίς μου ἐκραταιώθη. Ὁ δ' Ἐκτωρ μετὰ δύο μῆνας περίπου ἐπανῆλθεν, τεθλιμμένος ἔτι ὢν. Ὁ πατήρ του ἐξηκολοῦθει τὸ ἐπάγγελμα του, καὶ ἀμφότεροι ἐσύχναζον παρὰ τοῖς γονευσίμου. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον παρηγορούμενος ὑπ' ἐμοῦ, ἐσυνείθιζε νὰ μὲ ἐπισκέπτηται. Καὶ ἐν γένει ἀποφασίσασα νὰ τὸν ὑπανδρευθῶ, τὸ κατώρθωσα καὶ πρέπει νὰ σοὶ ὁμολογήσω, ὅτι οὐδόλως μετεμελήθην. Ἰδοὺ ἅπασα ἡ ἱστορία μου.

— Σὺ τὸν ἀγαπᾷς;

— Πολύ· διότι οὔτε πάθος, οὔτε ἔρως δύναται νὰ κληθῇ τοῦτο, ἀλλὰ καλὴ καὶ ἀγαθὴ ἀγάπη, εἰλικρινής, ἀληθὴς, ἀφροσύνη, καὶ ἐν γένει ὅ,τι ἀπαιτεῖται εἰς συνοικεσίον, ὅπερ μέλλει ἐπὶ πολὺ νὰ διαρκέσῃ.

— Ὁ πατήρ δὲ καὶ ἡ μήτηρ σου;

— Ἐχουσι καλῶς. Ἀπῆντησαν, ὡς ἐννοεῖς, μεγάλας δυσκολίας, ἵνα μὲ ἀποτρέψωσι ἐκ τοῦ συνοικεσίου τούτου. Μοὶ ἐπανελάμβανον τὴν δυσαναλογίαν, μοὶ προεμήνυσον παντοίας δυστυχίας. Ἐγὼ δὲ ἡ ἀενάως τὴν προφητείαν τηροῦσα, εἰς οὐδὲν ὑπέκουσα, καὶ ἐνέδωκαν, ὡς συνήθως, νὰ πράξω, ὅ,τι ἡβουλόμην. Νῦν δὲ υπερευχαριστοῦνται.

— Εἶσαι λοιπὸν ἀληθῶς εὐτυχιστάτη;

— Εὐτυχιστάτη.

Ἐν τούτοις ἐκρυσσαν τὴν θύραν,

— Εἰσελθε, εἶπεν ἡ Κεκίλη.

Τροφός τις εἰσῆλθε, φέρουσα ἐν ταῖς ἀγκάλαις αὐτῆς βρέφος.

— Ἀ! ἐλησμονήσα τὴν θυγατέρα μου, εἶπεν ἡ Κ. Γρανδίνου, δεικνύουσα τῇ Κ. Δ' Ἑρμενῶνος θελκτικὸν τέκνον, μειδιῶν, καὶ πρὸς αὐτὴν τὰς χεῖρας ἐκτείναν. Ἰδὲ πόσον ὠραία εἶναι! Καὶ ἅμα ἡ Κεκίλη ἐπαρουσίασε τὸ βρέφος πρὸς τὴν φίλην τῆς, ἐνηκολισθεῖσαν αὐτό.

— Ἡξεύρεις πῶς καλεῖται;

— Ὅχι.

— Ἰουλία, φιλτάτη, ὡς σύ.

— Τυχαίως;

— Οὐδ' ὅλως ἐπίτηδες, ἵνα εὐτυχῇ.

— Ὁ! εἶθε νὰ μὴ δυστυχῇ ὡς ἐγώ!

— Ὅα μοὶ διηγήθῃς τὰς λύπας σου, ἐλπίζω.

— Ἀποκρίπτω τι ἀπὸ σοῦ; Εἶπεν ἡ Ἰουλία, τείνασα τὴν χεῖρα πρὸς τὴν Κ. Γρανδίνου.

— Λοιπὸν! Ἀνέττα, περίελθε ὀλίγον μετὰ τῆς μικρᾶς, καὶ πρόσεχε, εἶπεν ἡ Κεκίλη τῇ τροφῇ, ἐξεληθύτη μετὰ τοῦ βρέφους.

— Ἐν πρώτοις διὰ τί πενθεὶς εἰσέτι, τοσούτου χρόνου παρελθόντος ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς μητρὸς σου;

— Διὰ τὸν σύζυγόν μου.

— Τὸν Κύριον Δ' Ἑρμενῶνα!!!

— Ἀπέθανε πρὸ ἑξ ἑβδομάδων.

— Καὶ περὶ ἐμοῦ τότε ὁμιλεῖς, ἐνῷ σὺ δυστυχεῖς; ὦ θεέ μου! Ἐγὼ σοὶ ὁμιλῶ περὶ τῆς εὐτυχίας μου, ἐνῷ σὺ πάσχεις! Συγγνώμην, φιλτάτη μου Ἰουλία, συγγνώμην σοὶ αἰτῶ!

— Παρηγοροῦμαι καὶ, διότι σὺ εὐτυχεῖς, ἄλλως, ἐὰν ἐπάσχεις ὡσαύτως, θά ἦμην ἀπαρηγόρητος.

Καὶ ἀπέμαξε τοὺς ὀφθαλμούς, οὓς πολλάκις ἀπὸ τοῦ συνοικεσίου ἀπέμαξε, διότι πολλάκις ἐκλαυσεν.

— Ἀλλ' εὐτυχῶ, ἐνῷ ἐπρεπε σὺ νὰ εὐτυχῇς διὰ τί δὲν ἠθελήσας; εἶπεν ἡ Κεκίλη.

— Μὴ μὲ ἐλέγχῃς.

— Τῷ ὄντι. Ἀς ἴδωμεν διηγήθητι ἅπαντα.

— Ἡξεύρεις, ὅτι ἡ μήτηρ μου ἀπέθανε πάραυτα, ἡ δυστυχὴς μήτηρ μου ἡ τοσοῦτον ἀγαπῶσά με! Καὶ δάκρυα κρουνηδὸν ἔρρευσαν ἐπὶ τῶν παρειῶν τῆς. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ Κεκίλη δὲν ἠδύνατο νὰ κρατηθῇ ἐκ τῆς λύπης.

— Μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς μου, εἶπεν ἡ Ἰουλία μὲ κατέπεισαν ὁ σύζυγός μου νὰ ἐγκταλείψωμεν τὴν Γαλλίαν τὴν τοσάυτας ζοφεράς ἀναμνήσεις παρέχουσάν μοι, καὶ νὰ περιηγηθῶμεν ὀλίγον πρὸς διασκέδασιν τῆς λύπης. Γινώσκεις πόσον ἡγάπων τὸν Ἑρρίκον. Ἐπραξα ὅ,τι ἠθέλησαν ἐκτὸς τούτου μὲ συνεβούλευσε νὰ πωλήσωμεν τὴν Βαλγενκούσαν, λέγων, ὅτι δὲν ἠδυνάμην νὰ διάγω ἐν αὐτῇ πλεον εὐφροσύνης. Ἐγὼ δὲ κεκμηκυῖα ὑπὸ τῶν τοσούτων ἀλγηδόνων, ἐνέδωκα. Πωλήσαντες δὲ τὴν Βαλγενκούσαν, ἀπεδημήσαμεν εἰς Ἴταλίαν.

Ὅτε δὲ ἀπεδημούμεν, ἠγνόουν, ὅτι ὁ Ἑρρίκος ἐγκατέλειπε τῷ θεῷ του Γαβριὴλ μέρος τῶν χρημάτων ἐκ τῆς πωλήσεως. Ἀδυνατεῖς νὰ ἐννοήσῃς, ἀποιοῦς ἦτο οὗτος, φιλτάτη Κεκίλη, καὶ μαθοῦσα ὅ ἄμφι-

βάλλης, ὅτι οὗτος παρέσχεν ἡμῖν τοσάυτας δυστυχίας, ὡς ἡ δυστυχὴς μήτηρ μου, εὐτυχῶς δὲν εἶδεν, καὶ ὅφ' ὧν ὁ σύζυγός μου ἀπέθανε τεθλιμμένος, καὶ ἀπελπισμένος, ἐνῷ ἡ μήτηρ μου, ὡς εἶπον, πιστεύουσα, ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι θὰ εὐτυχίσω. Ὁ δὲ θεὸς οὗτος διήγεν ἀκολαστότητα. Ὑπανδρευθεῖσα καὶ τὰ τῶν περιουσιῶν ἡμῶν ἐξετάσασα, εἶδον, ὅτι ὁ Ἑρρίκος ὑπῆρχεν ἥττον, ἢ ὅσον ἐνόμιζον πλούσιος. Μολὺς ἐνέμενον αὐτῷ ἑξ ἑκατὸν χιλιάδες λιτρῶν εἰσοδήματος, ὁ δὲ Βαρόνος οὐδὲν ἐκέκτητο. Ἡ μήτηρ μου ἐπεφύλαξε δι' ἐαυτὴν δέκα χιλιάδας λιτρῶν εἰσόδημα, ἔδωκε δὲ εἰς ἡμᾶς δέκα πέντε, συμβαῖονσα μετ' ἡμῶν. Τὸ δέκα χιλιάδων εἰσόδημα, ὅπερ ἔτι ὁ Ἑρρίκος ἐκέκτητο, ἐδώρησε τῷ θεῷ του, ὑποσχεθέντι νὰ βελτιωθῇ, καὶ ἐπαρκῆται εἰς τοῦτα.

Ἐπὶ ἐν ἑτος διηγώμεν ἀρκετὰ εὐτυχῶς, εὐτυχῶς μὲν, εἰ καὶ ἐκάστοτε ἐταράττετο ἕνεκα τοῦ θεῷ του, κρύπτων ὡς οἶόν τε τὴν ταρχὴν του, ἣν ὁμοῦ ἐνόουν. Γινώσκεις, ὅτι ἡ ἀγαπῶσα γυνὴ διαγινώσκει τὰ ἀπόκρυφα τοῦ συζύγου ὡς ἐπὶ βιβλίου. Ὁ θεὸς του Γαβριὴλ ἐπισκέπτετο μὲν ἡμᾶς ἐκάστοτε, ἀλλὰ πάντοτε ἤριζον πρὸς ἀλλήλους. Δις δὲ ἡ τρίς ἠκροάσθην ἐν τῇ θύρᾳ, καὶ πάντοτε ἤκουσα τὸ ὄνομα τῆς Μαρκισίας Δε Κ. . . . ἀναμιγνύμενον ἐν ταῖς συνδιαλέξεσιν.

— Ἡ Μαρκισία Δε Κ. . . . εἶπεν ἡ Κεκίλη ἐκπεπληγμένως.

— Μάλιστα, φιλτάτη, ἡ Μαρκισία Δε Κ. . . . συνετηρεῖτο ὑπὸ τοῦ Βαρόνου, καὶ ἕνεκα τούτου ὁ Δ' Ἑρμενῶν ἠλεγχεν ἀενάως τὸν θεῖόν του διότι γινώσκεις πόσον ἀσώτως διάγει αὐτὴ.

— Τάλαινα! Πόσα ἐμελλες νὰ υποφέρῃς!

Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι οὐδέν. Ἀδυνατεῖς νὰ ἐννοήσῃς τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ μου αἶσχος, ὅσους ἤκουον τὸν Βαρόνον, ἐλεγχόμενον ὑπὸ τοῦ συζύγου μου!

Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἡμικτηνωθεὶς ἐκ τοῦ παρελθόντος βίου, καὶ τοῦ τελευταίου πάθους, ἐμμανῶς ἐρῶν τῆς γυναικὸς ταύτης, μοὶ ἐνεποίει ἀπαρέσκεϊαν, ἣν ἀδυνατῶ νὰ σοὶ εἰπῶ. Ὁ Γέρων οὗτος ὁ τριπλασίαν ἡλικίαν τοῦ ἀνέψιου του ἔχων, ἐρυθριῶν πρὸ αὐτοῦ, μοὶ ἐνεποίει αἶσχος ἅμα καὶ οἶκτον. Ἀδυνατῶ πρὸς δὲ νὰ σοὶ περιγράψω τὸν εὐτελεῖ αὐτοῦ χαρακτῆρα ὅσον ἐγήρασκε, τοσοῦτον τὰ τελευταῖα τῆς τιμῆς καὶ χρηστότητος αἰσθήματα ἐσβέννυντο. Ὁ δ' Ἑρρίκος ἐνίοτε μοὶ ἔλεγεν: Ὁ ἄνθρωπος οὗτος θὰ πράξῃ τι αἰσχρὸν, ἵνα προμηθευθῇ χρημάτων, ἂν δὲν δώσω αὐτῷ.

— Δίδε, φίλτατε, ἔλεγα πάντοτε, ἴσως βελτιωθῇ.

— Οὐδέποτε ἀπεκρίνετο ὁ Ἑρρίκος, διάγων ὅλην τὴν ἡμέραν τεθλιμμένος.

Ἐνίοτε ἔλεγον πρὸς τὸν σύζυγόν μου.

— Κατάγγειλον τὸν θεῖόν σου ὡς παράφρονα, ἵν' ἀπαγορευθῇ αὐτῷ ἡ τῆς περιουσίας διαχείρισις. Δὲν εἶναι δύσκολον.

— Δὲν δύναμαι, ἀπεκρίνετο· ἰδίᾳ μὲν τὸν ἐλέγχω ὡς οἶόν τε αὐστηρῶς, ἀλλὰ δὲν τολμῶ νὰ τὸν περιυβρίσω καὶ δημοσίᾳ. Εἰς τοῦτον μ' ἐνεπιστάθη

ὁ πατήρ μου· οὗτος μὲ ἀνέθρεψε· μὲ ἀγαπᾷ ἐκ ψυχῆς, γινώσκω, ἀλλὰ μὲ καθιστᾷ δυστυχῆ.

Ἐν τούτοις ἀποθανούσῃς τῆς μητρός μου, ἐπώλησα τὴν Βαλγενκούσαν. Ὁ δ' Ἑρρίκος μοι ἐκρούε τὰς ἀληθεῖς αἰτίαι, δι' ἃς τὴν Γαλλίαν ἐγκατελίπομεν. Ὁ θεὸς τοῦ Γαβριὴλ δαπανήσας τὰς ἐκατὸν εἴκοσι χιλιάδας φράγγων, ἀπερ' ὁ σύζυγός μου τῷ ἄφῃσε, νυμφευόμενός με, κατήντησεν ἐκ νέου εἰς ἀπελπισίαν. Ὁ δ' Ἑρρίκος ἔκαμε καὶ τελευταίαν θυσίαν, δούς πεντήκοντα χιλιάδας φράγγων, καὶ ἵνα μὴ παρίσταται εἰς τὰς ἐξηκοντούτεις αὐτοῦ ἀσωτίας, ἀπῆλθε λέγων. Ἐπραξα, ὅτι ὤφειλον, ὁ θεὸς μου ἃς γείνη, ὅτι γείνη.

Διὰ πάντα δὲ ταῦτα, συναφθέντα μετὰ τοῦ τῆς μητρός μου θανάτου, δὲν ἠτύχουν, ὡς ἐννοεῖς. Ἐθλιδύμενη, ἡσθένουν ἢ οὐδέποτε ἀσθενήσασα!

Ὁ Ἑρρίκος δὲν εὐχαριστεῖτο τόσον νὰ διάγῃ μετ' ἐμοῦ. Ὁ χαρακτήρ μου ἐκ τῶν ἀπροσδοκῆτων δυστυχιῶν ἡλλοιώθη, καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσω, πολλάκις ἀνεμνήσθην τῆς προφύσεως τῆς Καισαρίνας. Ἴνα δὲ ἀποφύγωμεν τὰς προβλεπομένας λυπηρὰς εἰδήσεις, δὲν εἶπομεν εἰς οὐδένα πού ἀπεδιδυμῆμεν, οὐδὲ εἰς σέ. Ἀλλὰ ριὰ τῶν ἡμερῶν ὁ Ἑρρίκος ἔλαβεν ἐπιστολὴν, ὡχριάσας ἐκ τῶν πρώτων αὐτῆς λέξεων.

Πλησιάζασα δὲ αὐτὸν, ἠρώτησα τί εἶχε.

Μοι ἐνεχείρισε τὴν ἐπιστολὴν, παρὰ τοῦ θεοῦ τοῦ πεμπομένην, ἧς τὸ περιεχόμενον ἦτο τόδε.

« Φίλτατε ἀνιψιέ· Ὅταν θὰ λάβῃς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην θὰ ἦμαι τεθνηκώς. Δὲν ἔχω πλέον χρήματα. Ἡ Μαρκεσία Δε Κ. . . ἀνεῦ τοῦ ἐρωτῆς τῆς ὁποίας ἀδυνατῶ νὰ ζήσω, μὲ ἀπέβαλε. Δὲν ἤξεύρω τί νὰ γείνω. Οὐτὲ πάντα δὲ σοὶ γράφω· ταύτην τὴν ἐπιστολὴν ἐπεμψα εἰς ὅλας τὰς μεγαλοπόλεις τῆς Ἰταλίας. Συγχώρησόν μοι διὰ τὴν παρεχομένην σοὶ θλίψιν. Φεῦ! Ἡ εὐδαιμονεστέρα τοῦ βίου μου στιγμὴ εἶναι ὁ ἐμὸς θάνατος. »

Ὁ αἰετοτε ἀγαπῶν σε θεὸς σου

Γ. Δ' Ἑρμεῶν.

— Τὴν ἀνέγνωσες; εἶπε.

— Μάλιστα, εἶπον, ἀθυμήσασα ἐκ τῆς εἰδήσεως ταύτης.

— Ἀκουσον, εἶπε σιγαλῇ τῇ φωνῇ πρέπει ν' ἀναχωρήσωμεν.

— Διὰ τί;

— Ἐπειδὴ, μοι ἀπεκρίθη, διατάξας ἐπ' ὀλίγον, καὶ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ταπεινῶν τὴν φωνήν του, ὁ θεὸς μου, ἂν ἀληθὲς ᾖ, ὅτι μοι γράζει, δὲν θὰ τελειώσῃ πρὶν ἢ ἀτιμὸν τι πράξῃ.

— ὦ! θεέ μου! ἀνέκραξα, ἃς ἀναχωρήσωμεν τάχιον.

Ἀναχωρήσαντες, ἐφθάσαμεν εἰς Σενλίδαν.

— Ναί, ἔμαθον ταῦτα, εἶπεν ἡ Κεκίλη.

— Παρὰ τίνο;

— Παρὰ τῆς μητρός μου.

— Δοιπὸν γινώσκεις, ὅτι συνέβη.

— Τῷ ἔντι, δὲν σοὶ ὡμίλησα περὶ τούτου χα-

τ' ἀρχάς, φοβουμένη, μὴ σ' ἐνοχλήσω. Ὁ Κ. Δ' Ἑρμεῶν, ἀπειρα παθῶν, δὲν ἠδυνήθη νὰ διάγῃ ἀνεῦ χρημάτων, καὶ πρὸ πάντων νὰ μὴ βλέπῃ τὴν Μαρκεσίαν Δε Κ. . . ἐσφαλῇ. Ναί, εἶπεν ἡ Κεκίλη.

Καὶ ἤξεύρεις τίνα ἠπάτησεν;

— Ὅχι, διότι ὁ σύζυγός μου δὲν μοι εἶπε.

— Τὸν πατριὸν μου, ἡ δὲ ὑπογραφή ἦτο γνωστοῦ ἐμπόρου. Τὰ ἀποτελέσματα ἐγένοντο ἀνεῦ δυσκολίας. Ἡμέρας τινὰς πρὸ τῆς λήξεως ὁ Κ. Δ' Ἑρμεῶν προσπεσὼν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Κ. Γρανδίνου, ὡμολόγησεν αὐτῷ πάντα.

Οὗτος μὲν ἤθελε νὰ περάνῃ τὴν ὑπόθεσιν, μὴ ἀνεχόμενος νὰ ὑπερβάλῃ ὁ σύζυγός σου τὸν υἱόν του. Ὁ δ' Ἐκτωρ κατώρθωσε νὰ πληρωθῶσιν, οὐδενὸς γινώσκοντος τὰ συμβάντα· διότι οὔτε αὐτὸς, οὔτε ὁ πατήρ αὐτοῦ, παρακληθεῖς, ὡμίλησε περὶ αὐτῶν. Ἀφοῦ δὲ ἐφθασιν ὁ σύζυγός σου εἰς Σενλίδαν, ἔμαθε τὰ πάντα παρὰ τοῦ Ἐκτορος. Σὺ δὲ ἐν τούτῳ διέτρίβεις ἐν Παρισίοις. Δὲν εἶναι ἀληθές;

— Ναί.

— Ὁ σύζυγός σου πληρώσας τὰ συναλλάγματα, ἀνεχώρησε πάραυτα.

— Ναί, ἀλλὰ μὴ δυνῇς νὰ κρατήσῃ τὴν ἀφανίσασαν ἡμᾶς ὀργήν· διότι, τοῦ θεοῦ ἀποθανόντος, ἠδυνάμεθα νὰ εὐτυχήσωμεν. Ὁ Ἑρρίκος μὴ δυνῇς νὰ παρηγορηθῇ διὰ τὴν προσγενομένην ἐαυτῷ ἀτιμίαν, καὶ τὰ σφάλματα τοῦ Βαρόνου, ἐπορεύθη κατὰ τοῦ Μαρκεσίου Δε Κ. . . , καὶ ἐράπισεν αὐτὸν διὰ τῆς ἐαυτοῦ συζύγου διάγοντα, καὶ αἴτιον τῶν δυστυχιῶν ἡμῶν ὄντα.

Οὗτος δὲ ῥαπισθεῖς, οὐδὲν εἶπεν, ἀλλ' ἐγράψεν τοῦτο πρὸς τὸν υἱόν του, μὴ ἐκθέτων καὶ τὰ αἰτία. Ὁ δ' υἱός, ἀξιωματικὸς ἐν Ἀφρικῇ ὢν, ὡς εἶδομεν, καὶ γενναῖος, ἐζήτησεν ἄδειαν, ἵνα ἐκδικήσῃ τὸν πατέρα του, ἀτιμασθέντα.

Μετὰ δύο μῆνας πρῶταν τινά, ἐνῷ διατρίβομεν ἐν Νίκῃ, ἀναγκάσιον καθιστάντος τοῦ μισσημέριου ἀέρος ἐνεκα τῆς πασχούσης ἐκ τούτων ὑγείας ἐμοῦ, παρουσιάθεις ὁ κόμης Δε Κ. . . . ᾗτησε παρὰ τοῦ συζύγου μου λόγον τῆς κατὰ τοῦ πατρὸς ἐαυτοῦ ὕβρεως.

Ἐμονομάχησαν, καὶ μοι ἔφεραν τὸν σύζυγόν μου μετὰ σφαίρας ἐν τῷ στήθει.

Τρεῖς δὲ ἡμέρας μετὰ τὴν μονομαχίαν ταύτην ὁ Ἑρρίκος ἀπέθανεν.

Εγὼ δὲ ἡσθένησα βαρέως, καὶ ἅμα ἤρχισα ν' ἀναλαμβάνω, ἰδοὺ ἦλθον ἐνταῦθα. Καὶ τοι μὴ οὔσα εἰκαστῆς, ὑπέστην τοσαῦτα δεινὰ, καὶ τῶν ἐπακολούθων προστιθεμένων, ἀγνοῶ τί θὰ γείνη!

— Ἐλπίζουσα, εἶπεν ἡ Κεκίλη, λαβοῦσα τὰς χεῖρας τῆς φίλης τῆς, δὲν θὰ μᾶς ἐγκαταλείψῃς πλέον.

— Ἀστεϊεύουσαι.

— Καὶ ἐν γένει ζῶσα μεθ' ἡμῶν, θὰ διασκεδάσῃς τὴν λύπην σου, πρὸς δὲ θὰ ἴδῃς πόσον ὁ Ἐκτωρ εἶναι ἀγαθός, καὶ πόσον θὰ σὲ ἀγαπήσῃ, καὶ ἐκ τούτου θὰ παρηγορηθῇς. Ἐν τῇ ἡλικίᾳ ἡμῶν παρηγοροῦνται. Εἴσαι νέα, ὡραία, θὰ ὑπανδρευθῇς πάλιν.

— Οὐδέποτε.

Μὴ λέγε τούτο. Τί σοί ἀναπελείφθη ἐκ τῆς περιουσίας σου;

— Πλέον τῶν ἑκατὸν πενήκοντα χιλιάδων φράγγων.

— Ἐπιπαισύνῃ ταῦτα εἰς τὸν Ἑκτορά, καὶ μετὰ δέκα μῆνας θὰ διπλασιασθῶσιν. Ω! ὁ Ἑκτωρ εἶναι ἐπινοητικός, ὡς ὁ πατήρ του, ὅστις τοσαῦτα ἐξεποίησε, τοσαῦτα συνοικέσια, καὶ παντοίας ὑποθέσεις ἐξετέλεσεν, ἀφ' οὗτου ἤρχισε νὰ μετέρχεται τὸ ἐπάγγελμα του, ὅσα οὐδέποτε. Νῦν θὰ ἴδῃς τὸν σύζυγόν μου, ἢ μᾶλλον τὸν σύζυγόν μας, εἶπεν ἡ Κεκίλη μειδιῶσα· διότι ἐάν ὑπάρχουν, θὰ ἦτο σός.

— Φεῦ! κάλλιον θὰ ἐπραττον.

— Νῦν εἶναι πάρωρα. Ἐάν ἐγίνωσκον, ὅ,τι θὰ συνέβαινεν, περιμένουσα, θὰ ὑπεχώρουν.

— Πάντοτε λοιπὸν ἀστείυνεσαι;

— Πάντοτε, τὸ βλέπεις.

Ἡ Κεκίλη ἐκρούσε τὸν κώδωνα.

— Παρακάλεσον τὸν Κ. Γρανδίνον νὰ ἔλθῃ, εἶπε τῇ θαλαμηπόλῳ.

Ὁ δ' Ἑκτωρ ἐφθασε μετ' ὀλίγον, οὐδόλως ἐλπίζων, ὅτι ἡ Ἰουλία ἦτο αὐτόθι.

— Φιλτάτῃ μου, εἶπεν ἡ Κεκίλη, σοὶ παρουσιάζω τὸν Κ. Ἑκτορά Γρανδίνον, τὸν σύζυγόν μου.

Ἡ μὲν Ἰουλία ἠγέρθη, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ συμβολαιογράφου δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὴν φωνὴν του, ἀναγνωρίσας αὐτήν.

— Σοὶ ἀναγγέλλω, εἶπεν ἡ Κ. Γρανδίνου, στραφείσα πρὸς τὸν σύζυγον ἑαυτῆς, ὅτι ἡ Ἰουλία εἶναι χήρα, καὶ θὰ μείνῃ παρ' ἡμῖν. Α! Νῦν χήρας οὔσης αὐτῆς, λυπεῖσαι νυμφευθεὶς με. Ἐάν ἦσο ἄγαμος, τὴν περιουσίαν σου, τὸν ἔρωτα, τὸ ὄνομα θὰ παρεχώρεις αὐτῇ. Παρηγορήθητι, Ἑκτορ μοι, ἀδύνατον πλέον.

Ἡ Κεκίλη προσηνέχθη τοσοῦτον θελκτικῶς πρὸς τὴν ὁλως φυσικὴν κίνησιν τὴν ὑπὸ τῆς θέας τῆς Ἰουλίας εἰς τὸν σύζυγον ἑαυτῆς προσγενομένην, ὥστε αὐτὸς αὐτὴν μὲν ἠσπάσατο ἐπὶ τοῦ μετώπου, πρὸς δὲ τὴν Ἰουλίαν ἐξέτεινε τὴν χεῖρα.

10.

Ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς ἡμέρας ἡ Κ. Δ' Ἑρμενῶνος ἐμενεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Κ. Γρανδίνου. Ἐπανεῖδε πάντας τοὺς γνωστοὺς ἑαυτῇ, τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα τῆς Κεκίλης, καὶ τὸν ὡς ἑαυτοῦ θυγατέρα ἀγαπῶντα αὐτὴν πατέρα τοῦ Ἑκτορος.

Ὅ,τι εἶπε πρὸς αὐτὴν ἡ φίλη τῆς, ἐγένετο. Ὁ Ἑκτωρ ἐδιπλασίασε τὴν περιουσίαν τῆς, ἀλλ' ἀκουσίως ἡ διηνεκὴς παρουσία τῆς γυναικὸς αὐτῆς, ἦν τοσοῦτον ἠγάπησε, καὶ οὐδόλως ἠδύνατο νὰ λησμονήσῃ, ἐνεποίει αὐτῷ ἐκάστοτε αἰφνιδίους θλίψεις, μὴ λανθάνουσας οὔτε τὴν Κεκίλην, οὔτε τὸν πατέρα αὐτοῦ, οὔτε τὴν Ἰουλίαν.

Αὕτη δὲ διακρίνωσε τῇ φίλῃ ἑαυτῆς, ὅτι ἐμελλε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν οἰκίαν τῆς.

— Ἐννοῶ τὸ εὐγενὲς αἶσθημα τὸ ἀναγκάζον σε, εἶπεν ἡ Κεκίλη. Διέκρινες τὴν ἐπὶ τοῦ συζύγου μου ἐπιρροήν σου, καὶ φοβεῖσαι, μὴ, μένουσα ἐνοχλῆς με. Δὲν ζηλοτυπῶ τὸν Ἑκτορά, προτιμῶ μᾶλλον νὰ ἦ

ναί τοιοῦτος ἢ ἄλλοιός· διότι ἐκ τούτου δηλοῦται ἡ αἰσθητικότης αὐτοῦ. Μείνον εἰσέτι μετ' ἡμῶν, φιλήτατῃ, ἢ ἀνακουρισθῇ ἐκ τῶν δεινῶν. Ἐάν ἀπέλθῃ, ἴσως λυπηθῇ.

Αἱ δύο φίλαι ἐνηγκαλίσθησαν ἀλλήλας.

Ἡ Ἰουλία λοιπὸν ἐμεινεν εἰσέτι.

Τὸ καθ' ἑαυτὸν ὁ πρῶτον συμβολαιογράφος εἶπε ταῦτα τῷ ἑαυτοῦ υἱῷ.

— Μὴ ταράττεσαι ἕνεκα ἐμοῦ, εἶπεν, ἀγαπᾷς πάντοτε τὴν Κ. Δ' Ἑρμενῶνος.

— Ὅχι, πάτερ, δὲν τὴν ἀγαπῶ πλέον, ὡς ἄλλοτε, ἀλλ' ἀφ' οὗτου διατρίβει ἐνταῦθα, μετεδλήθην κατὰ τι.

— Πρέπει νὰ διορθωθῇ ταῦτο πρὸς καθυστάχαι σου καὶ τῆς σεαυτοῦ συζύγου.

— Δὲν δυνάμεθα, πάτερ, ν' ἀποπέμψωμεν τὴν Κ. Δ' Ἑρμενῶνος.

— Ὅχι, ἀλλὰ νὰ τὴν ὑπανδρεύσωμεν.

— Ἀληθῶς, ἐψέλλισεν ὁ νέος, μὴ προσδοκῶν τοῦτο. Κάλλιον εἶναι. Προσηκόντως λέγετε ταῦτα, πάτερ. Ἀλλὰ τίς θὰ νυμφευθῇ αὐτήν.

— Ὁ Ἰούλιος Δ' Ἰδρύ.

— Τὴν ἀγαπᾷ;

— Μάλιστα.

— Καὶ αὕτη;

— Αὕτη δὲν τὸν ἀγαπᾷ, ἀλλὰ θὰ τὸν ἀγαπήσῃ. Εἶναι νέος, πλούσιος, καὶ ὥραίος.

— Τῷ ὄντι, θὰ τὴν ἀγαπήσῃ ἀδιστακτικῶς, ἐψήθυσεν ὁ Ἑκτωρ. Καὶ ἀρθεὶς διὰ τῆς χειρὸς τοῦ μετώπου αὐτοῦ, ὡς ν' ἀποδιώξῃ ἐπίμονον ἰδέαν, ἐξηκολούθησεν:

— Ὅστις νυμφευθῇ αὐτὴν θὰ εὐτυχῇ.

— Οὕτω νομίζεις;

— Ναί.

— Λοιπὸν θὰ εἶπω πρὸς τὴν Κεκίλην, ἵνα ὁμιλήσῃ τῇ Ἰουλίᾳ.

Ὁ Ἑκτωρ μετὰ τὴν συνδιάλεξιν ταύτην ἐνεκλείσθη ἐν τῷ δωματίῳ του. Δὲν γινώσκομεν τί ἐπραττε, τοῦτο μόνον, ὅτι, ἐξελθὼν, εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθροὺς, ὡς ἐάν ἐκλαυσεν.

Ἐν τούτῳ ὁ πατήρ τοῦ Γρανδίνου εἶπε τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, ὅ,τι ἀπεράσισε, καὶ παρεκάλεσεν αὐτὴν νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τούτου τὴν Ἰουλίαν.

Αὕτη δὲ εἶπε τῇ Κεκίλῃ.

— Θὰ πράξω, ὅ,τι θέλεις.

— Λοιπὸν! Νὰ μὴ ὑπανδρευθῇς εἰσέτι.

— Διὰ τί;

— ἵνα μὴ λυπήσωμεν τὸν Ἑκτορά.

— Τί ἐννοεῖς;

— Ὅτι σὲ ἀγαπᾷ, καὶ ἐάν ἐγκαταλείψῃς νῦν τὴν οἰκίαν ἡμῶν, ἐγὼ θὰ ὑποφέρω. Σὲ παρακαλῶ λοιπὸν νὰ μείνης εἰσέτι ἕξ μῆνας.

Ἡ Κεκίλη κατὰ ταῦτα δὲν ἐπραξεν ὡς εἰλικρινὲς σύζυγος, καὶ πνευματικῶς γυνή;

Οἱ ἕξ μῆνες παρήλθον, ἐν οἷς αὕτη περιποίησατο αὐτῷ φιλοφρόνως καὶ πεφροντισμένως τὸν ἑαυτῆς σύζυγον, ὥστε ἐλησμονήσεν, ὅ,τι αὕτη ἐπαθύμει νὰ λησμονήσῃ.

Ὁ δὲ Κ. Ἰούλιος Δ' Ἰδρὺ τὸ καθ' ἑαυτὸν περι-
ποιεῖτο τὴν Ἰουλίαν, ἀνυπομένως περιμένουσαν τὴν
συγκατάθεσιν τῆς ἑαυτῆς φίλης.

— Συγκατατίθηναι, εἶπεν ἡ Κεκίλη μιᾷ τῶν ἡμε-
ρῶν, ἐκτείνασα τὴν χεῖρα πρὸς αὐτήν.

— Ὁ δὲ Κ. Ἐκτωρ; εἶπεν ἡ Ἰουλία μετὰ μει-
διάματος, οὐ τὴν ἐννοίαν μόνη ἡ Κεκίλη ἠδύνατο νὰ
ἐννοήσῃ.

— Συγκατατίθεται, ὡς ἐγώ.

Τὸ συνοικέσιον ἐγένετο. Ἀλλ' ὁ Κ. Δ' Ἰδρὺ ἀπθε-
νεῖ σχεδὸν πάντοτε, ἐνῶ ἡ Κεκίλη μετὰ τοῦ συζύγου
ἑαυτῆς εὐτυχουσιν, οὐδενὸς κωλύοντος.

Ἐὰν διέλθῃτε ἐκ τῶν Ἠλυσίων πεδίων κατὰ τινὰ
ἐορτὴν, εἰσέλθετε εἰς τὸ παράπηγμα, ἐπὶ τοῦ τεχνο-
σήμου τοῦ ὁποίου θὰ ἴδῃτε ἃ Ζῶα ἄγρια, δαμαζό-
μενα ὑπὸ τῆς Καισαρίνας. v

Ὁμιλήσατε πρὸς ταύτην περὶ τῆς Κεκίλης καὶ Ἰ-
ουλίας, καὶ θὰ σὰς διηγηθῇ, ἐὰν ἐπιθυμήτε τὴν ἱστο-
ρίαν ταύτην ἐπὶ τῶν περὶ τοῦ Κ. Γαβριήλ.

Ἡ Κεκίλη τυχούσα ποτὲ ἐν τῷ παραπήγματι τῆς
μάντιδος κατὰ τινὰ ἐπέτειον ἐορτὴν τοῦ Ἰουλίου, εἶ-
πε πρὸς αὐτήν, ὅτι ἀκριβῶς ἡ πρόρρησις ἐπραγματώ-
θη. Ἡ δὲ Καισαρίνα, ἐρωτώμενη διηγέται ταῦτα.

Ἄν δὲ πιστεύητε ταύτη, ἐρωτήσατε περὶ τοῦ μέλ-
λοντος τῆς Ἰουλίας, καὶ θὰ σὰς εἶπῃ, ὅτι τὸ δεύτε-
ρον συνοικέσιον δὲν θὰ ᾔναι εὐτυχέστερον τοῦ πρώ-
του. Ἀλλ' ὅτι ὁ Ἰούλιος Δ' Ἰδρὺ θ' ἀποθάνῃ νέος, ἀλ-
λ' εὐτυχῶς θὰ ἐγκαταλείψῃ αὐτῇ τέκνον, παρηγοροῦν
τὰ δεινά της. Ἀλλ' ἐὰν ὑπῆκουεν αὐτῇ, καὶ ὑπαν-
δρεύετο τὸν Ἐκτορα, θὰ ᾔτο ἡ εὐτυχέστερα τῶν γυ-
ναικῶν, οἷα εἶναι ἡ Κεκίλη.

Ὁ δὲ Βουρδαλοῦς σκέπτεται πάντοτε, ἀλλὰ τῶν
δυνάμεών του ἐκλείπουσιν, δὲν δύναται νὰ τέρψῃ, εἰ
μὴ διὰ πεντήκοντα λιτρῶν.

Τ Ε Λ Ο Σ.

Γ. Δ. Ζ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

ΤΗΣ

ΕΛΛΑΔΟΣ. (*)

*Αρθρον Πρώτον.

—o—

Ἀφ' οὗτου ὁ Θεμιστοκλῆς, ἐλεγχθεὶς ὡς ἀνὴρ ἀπο-
λις, ἀπεκρίθη ὅτι πόλιν εἶχε μεγίστην τῶν Ἑλληνί-

(*) Μετεφράσθη, ἀλλ' οὐχὶ ὁλοσχερῶς, κατ' αἰτησίαν τι-
νων ναυτικῶν μὴ εἰδόντων τὴν Γαλλικὴν, ἐκ τοῦ ἐν Ἀθήναις
ἐκδόμένου περιοδικοῦ συγγράμματος ὁ Θεοκτῆς τῆς
Ἀνατολῆς.

δων τὰς διακοσίας τριῆρεις αἰτίνες παρίσταντο αὐτῷ
βοηθοί, δὲν ἔπαυσαν οἱ Ἕλληνες τοῦ νὰ θεωρῶσι τὴν
θάλασσαν σύμμαχον μὲν ἰσχυρότατον ἐν ὧρα πο-
λέμου, πηγὴν δὲ θαψιλεστάτην πλούτου καὶ πολιτι-
σμοῦ ἐν εἰρήνῃ· ἡ ἱστορία, εἰ καὶ ἀτελῶς περισώσασα
τὰ γεγονότα, ἀναμιμνήσκειται μυρία κατὰ θάλασσαν
ἀνδραγαθήματα τῶν ἡμετέρων προγόνων. Ὅτε εἰσέτι
ἡ ναυτιλία δὲν εἶχεν ἐξελεῖθ τῶν σπαργάνων αὐτῆς,
οἱ Ἕλληνες κατέκτησαν δι' ἀλλεπαλλήλων θριάμβων
τὸ κράτος τῶν ὠκεανῶν, καὶ ἐπεχείρησαν ἀτρόμητοι
μακρὰς καὶ ἐπικινδύνους ναυσιπορίας. Ἐπεσκέφθη-
σαν τὴν τε Μικρὰν Ἀσίαν, καὶ Θράκην, καὶ Πόντον,
καὶ Ἀφρικὴν, καὶ Ἰταλίαν, καὶ τὴν Γαλατικὴν, καὶ
καθίδρυσαν πολυαριθμούς ἀποικίας, αἰτίνες, ὑπερ-
βαλοῦσαι κατὰ τὴν ἐνέργειαν καὶ αὐτὰς τὰς μητρο-
πόλεις, ἐπέδोधσαν μετὰ πλείστου ζήλου εἰς τὴν ἐμ-
πορίαν, καὶ προεχώρησαν μέχρι θαλασσῶν τῶν ὁ-
ποίων ἡ ὑπαρξὶς ἐθεωρήθη ἐπὶ πολλὸν χρόνον μυθώδης.
Ἡ ῥωμαϊκὴ ἐξουσία, εἰ καὶ ἀποπνίξασα τὴν ἐλευθε-
ρίαν τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὰ τείχη τῆς Κορίνθου, τὰς
προόδους ὅμως καὶ τὴν ἐπικράτησιν τῆς ναυτιλίας
αὐτῆς δὲν ἐδυνήθη ν' ἀναχαιτίσῃ ὑποταχθεῖσα ὑπὸ
τῶν νικηφύρων αἰτῶν τῆς αἰετῆς πόλεως, ἡ Ἑλλάς,
καθυπέταξε καὶ αὐτὴ τὴν πόλιν ταύτην εἰς τὸν ἴδιον
ζυγὸν τοῦ πολιτισμοῦ, τῶν ἐπιστημῶν, τῶν τεχνῶν
καὶ τῆς βιομηχανίας, καὶ διὰ πλοίων Ἑλληνικῶν ὁ
Ὀκτάειος καὶ ὁ Ἀντώνιος ἀντηγωνίσθησαν ἐν Ἀκτίῳ
ὑπὲρ τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ κόσμου.

Ὅτε δὲ μετὰ ταῦτα, τὰ σκῆπτρα τοῦ Ἀθηναϊκοῦ
πολιτισμοῦ μετεφέρθησαν εἰς Βυζάντιον, εἰς τὴν Ἑλ-
ληνικὴν ταύτην ἀποικίαν, γνωστοτάτην ἤδη διὰ τε
τὸν πλοῦτον καὶ τὴν πολυτέλειαν, οἱ χῆτοικοι τῆς
ἀνατολικῆς αὐτοκρατορίας, καὶ τοὶ ἀενάως μαχόμενοι
πρὸς φύλα βάρβαρα, καὶ τοὶ διαιρούμενοι ὑπὸ ἐμφυ-
λίῳν ἐρίδων, ἐξηκολούθησαν ὅμως διασχίζοντες τὰ
πελάγη. Τὰ πλοῖα αὐτῶν ἐπεσκέπτοντο τοὺς λιμένας
τῆς Γαλατίας, τῆς Ἰσπανίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς, με-
τέβαινον εἰς τὰς Ἰνδίας, ἡ Ταποβράνη κατέστη τὸ
κοινὸν αὐτῶν ἱμφορεῖον, καὶ ἡ σημαία τῶν αὐτο-
κρατόρων τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκυρατίζετο ἀπὸ
τοῦ Περσικοῦ κόλπου μέχρι τῶν Σινικῶν παραλίων.

Κατὰ τὴν ἱστορίαν, ποτὲ στόλοι τρομερώτεροι καὶ
πολυαριθμότεροι δὲν ἐξωπλίσθησαν, οὐδὲ κατὰ θά-
λασσαν ἐγένοντο ἀνδραγαθήματα, ὅποια ἐπὶ τῶν βυ-
ζαντινῶν αὐτοκρατόρων. Ἑλληνικαὶ ἦσαν ὅλαι σχε-
δὸν αἱ τριῆρεις, αἰτίνες, ἐξορμήσασαι ἐκ τοῦ Πειραι-
ῶς ὑπὸ Κρίσπον υἱὸν Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου,
καὶ διελθοῦσαι βίᾳ τὸν Ἑλλήσποντον, κατεναυμά-
χησαν τὰς δυνάμεις τοῦ Αἰκυνίου· ναύαρχος Ἕλλην
ἦτο Νικήτας ὁ Ὀρίφας, ὅστις, ἐπὶ μὲν Βασιλείῳ τοῦ
Μακεδόνης, κατεπόντισε τὸν στόλον τῶν Ἀράβων ἐν
τῇ Προποντίδι, ἐν ἔτος δὲ μετὰ ταῦτα, τὸ 883, δια-
βιβάσας διὰ Ἑρᾶς διὰ τοῦ Πελοποννησιακοῦ ἰσθμοῦ,
ἐντὸς μιᾶς μόνης νυκτός, τὰς τριῆρεις αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ
Σαρωνικοῦ εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον, ἐπέπεσεν αἰ-
φνης κατὰ τῶν Ἀράβων καὶ ἐξηφάνισε τοὺς στό-
λους αὐτῶν.

Τὴν ἀκμὴν ταύτην τοῦ Ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ εὐχ